

EMALE
TORĖS
moteriški
ile opera-
ašinių ope-
tojal
O.
em, Pa.
(226-232)
u darbas.
toje, nėra
3962. WA.
(228-131)
5); valyti
virinimas;
ga nuola-
te namuo-
inkite: —
(228-231)
prie biz-
kanti val-
kianti al-
Scarsdale
(228-231)
darbinin-
ti valkus.
je. Sek-
j savaiše
(229-232)
priežiūrai;
iš įtaisų
nuolatini-
s. 3-7296,
rašykite:
campa St.
(229-232)
s vietoje.
berniukai,
štas viti-
draugiš-
kite po 6
4-3498.
(231-234)
IALE
I
patyrimu
(225-231)
KAS-
mu;
erial.
OP
(229-235)
ential sec-
noms, 5
vonioms,
skambin-
4-1732
(226-232)
TTIES
no biznis
Apleidžiū
(230-232)
S
OP
AS
NUE
ria
A.
S
St
I.

LAISVĖ—LIBERTY
Vienintelis lietuvių kalboje
dienraštis Rytinėse Valstijose
Dalls Queens apskrityje (N. Y.) .. 9.00
Kanadoje .. 9.00
Kitur užsienyje .. 10.00
Metams prenumerata:
Jungtinėse Valstijose .. \$3.00
Pavienio egzempl. kainą 5 centai

LAISVĖ

THE LITHUANIAN DAILY

LAISVĖ—LIBERTY
The Only Lithuanian Daily in
Eastern States
110-12 Atlantic Avenue
Richmond Hill 19, N. Y.
Telephone Virginia 9-1827
PRICE 5c A COPY

No. 232 ***** Richmond Hill 19, N. Y., Trečiadien., Lapkr. (Nov.) 30, 1955 *****

KRISLAI
Sunkiai mokosi.
Irgi turės.
Naudingas parengimas.
Geras patarimas.
"Į vieną maišą."
Liepia pagalvoti.
Rašo A. Bimba

Bulganinas Indijoje: Kolonializmo galas jau ne už kalnų...

Madras. — Nežiūrint to, kad kai kuriems labiau konservatyviškiems Indijos laikraščiams nepatinka vieši ir atviri Chruščiovo ir Bulganino pareiškimai pasauliniais reikalais, tarybiniai vadai ir toliau tęsia "atvirą kalbėjimą." Vienas Indijos laikraščių, kuris kritikavo Chruščiovo ir Bulganiną, yra "Hindustan Times," bet dauguma laikraščių reiškia savo pasitenkinimą. Pasitenkinimą ir pritarimą reiškia ir didžiulės minios, kurios susirenka jų klausytis.

Paskiausia Bulganino kalba buvo pasakyta Madrase, kur apie ketvirtadalį milijono indų susirinko masiniame mitinge. Bulganinas sakė, kad kolonializmo galas jau ne už kalnų. Jis specifiskai pažymėjo, kad nepreileistina ir netoleruotina, kad svetimos valstybės dalį valdo nepačios Indijos teritorijoje. Jis turėjo omenyje Goą ir kitas koncesijas, kurias portugalai dar tebelaiiko Indijoje.

Tas Bulganino pareiškimas iššaukė tokius audringus aplodismentus, kad ėmė apie dešimt minučių, iki Bulganinas galėjo tęsti kalbą. Indams labai patiko, kad didžios Tarybų Sąjungos premjeras taip atvirai

Čianganinkai užgrobė dar vieną britų prekių laivą
Taipei. — Čianganinkai pripažino, kad jie sulaukė britų prekybinį laivą "Dorinthia" ir jį laiko suėmę prie Matsu salos. Čianganinkai užgrobė britų laivą, nes jis vežė prekes Liaudies Kinijai. Britai kol kas dar neprotestavę, nes jie dar nepabaigė tyrinėjimo.

Kam jų ten reikia?
Klauda jie padarė iš Lietuvos pabėgdami, ir jeigu iš tos klaidos nieko nepasimokė, tegu sau taip ir nusibaldoja. —Lietuvon jie sugrįžė tik žalos pridarytų. Geriau būtų. Lietuva jau jau prisiguldė naujos, pažangios inteligentijos. O kasmet vis dar daugiau aukštosios mokyklos išleidžia inžinierių, gydytojų, mokytojų, mokslininkų, rašytojų, menininkų. Su laiku jų bus užtenkamai.

Aš, toliau jis pasakoja, kalbėjau su vienu pabėgėliu. Baisus jo pasididžiavimas. Žiūrėkite, sako, kaip be mūsų Lietuva negali apsieiti ir neapsieis! Aišku, kad mes, kalbėdami apie padurių dipukų grįžimą Lietuvon neturime mintyje tokius, kurie taip kvailai tebe galvoja. Bet rimtiems ir savo tautai norintiems darbuotis dipukams Lietuvoje vietos yra. Tokie galėtų sugrįžti.

Ar republikonai darys pastangas, kad Eisenhoweris kandidatuoūt?

Washingtonas. — Ar prezidentas Eisenhoweris vėl kandidatuos? Ar republikonai tikrai darys pastangas jam tai įkalbėti? Ar jo sveikata jam leis? Ar jis kandidatuos, bet tik su sutarimu, kad po išrinkimo atliks tik dalį prezidentinių pareigų, o kitos bus perduotos vice-prezidentui?

Tie klausimai vis dažniau dabar statomi politiniuose rateliuose. O republikonų nacionalinio pirminko Hall'o apsilankymas pas prez. Eisenhowerį dar labiau paskatino tuos spėliojimus.

Hall buvo nuvykęs pas prez. į Gettysburgą. Ten jis su juomi konferavo arti valandos. Laikraštiniškai su dideliu žingeidumu laukė, ką republikonų vadai pasakys apie savo pasikalbėjimą su prezidentu. Bet jie nieko aiškaus iš jo neišgavo, apat pasakymo, kad "Eisenhoweris kandidatuos."

Nepaisant laikraščių kiršinimo, britų valdžia neatsauks vizito

Londonas. — Britanijos valdžia neoficialiskai paskelbė, kad ji neatsauks kvietimo Tarybų Sąjungos vadams Bulganinui ir Chruščioviui atvykti į Britaniją. Kaip ta žinoma, dalis britų spašos paskutinėmis dienomis pradėjo kiršinimo kampaniją prieš tą vizitą. Kampaniją pradėjo dešiniųjų to organas "Daily Mail" ir prisidėjo "Times." Šis dišastis dažnai išreiškia vėžios nusistatymą, ir toddaug kas manė, kad ši valdžia kvietimą ištrau Bet da-

bar skelbiama, kad planuojamas vizitas, kaip numatyta, taip bus pravestas atteinantį pavasarį. Konservatyviai laikraščiai, kurie kiršino prieš vizitą, sakė, kad tarybiniai vadai, ypatingai Chruščiovas, per visokius pareiškimus Indijoje užgavo britus ir amerikiečius. Esą, Chruščiovas gali savo vizito metu Britanijoje užgaulioti amerikiečius visokiais pareiškimais, o tas pastatytų Britaniją į nemalonią padėtį.

Valdžios komit turinti net 2,000,000 'subversyvių' ratinių asmenų sąrašą

Washingtonas. — Valdžios Civil Service komisija skelbia, kad jii didžiulę kartoteką, sąrašą, kurį įtrauktė dviejų milijonų amėčių vardai. Ties tuo ūnai, tai vardai asmeapie kuriuos valdžia jį, kad jie yra "subversyvi" Komisijos pirminkink Young pripažino, katekismui i tą sąrašą p žmogų nereikia labai įrodytų: užtenka, kas nors jį pakaltina, vardas pastebimas kolers kairios organizacija veiklos aprašyme, ir pai.

Kam valdžiaalingas tas ilgas sąrašas? Ogi dėl to, aiškino Ykand jeigu kas iš jų as paduotu prašymą galdiška tarnybą, apie j žinoma. Spaudato, kad Young neišo vieno dalyko: kam Civil Service komisijai reikalingas atskiras sąrašas ir ištisos raštinės su tarnautojais, kurie jį sudaro ir tvarko, tuo tarpu, kai FBI turi dar ildagesnį sąrašą, iš kurio Civil Service komisija bet kurio metu galėtų gauti informacijas.

Tarybiniai architektai už privačių butų statybą
Maskva. — Tarybiniai architektai savo suvažiavime nutarė, kad visų pirma ir virš visko reikia rūpintis kuo greičiau pastatyti kuo daugiau pigių gyvenamųjų apartamentų, o tik paskui statyti visokius išpūdingus viešus pastatus. Suvažiavime buvo nurodyta, kad sostinėje Maskvoje gyvenamųjų susikimšimas nemenkas ir reikia skubinti butų statybą.

Eisenhoweris sako: Valdžia ir ateityje nepadės mokykloms

Washingtonas. — Valdžios sušauktoje apšvietos konferencijoje buvo perduotas (filmu) prez. Eisenhowerio pareiškimas. Jis vyriausiai kalbėjo apie skaudųjį punktą, kuriuo švietėjai yra taip susirūpinę: federalinės valdžios pagalba mokykloms. Eisenhoweris dabar sakė, kad "kur būtina reikia," federalinė valdžia atteis mokykloms į pagalbą.

Darbo unijų kovos lauke

Chicago. — Federalinis tarpininkas sako, kad jau pasiektas susitarimas tarp Perfect Circle kompanijos Indianoje ir auto-darbininkų unijos. Tai ta kompanija, kurios pareigūnai ir skebai praeitą mėnesį šovė į demonstruojančius streikius.

New Castle miestelis, kur steikas eina, dabar vėl po valstijinės milicijos kontrole. New Yorkas. — Atsinaujino derybos tarp Westinghouse kompanijos ir CIO elektristų unijos (IUE). Derybos iki šiol vyko Pittsburghe, bet dabar perkeltos New Yorkan, į "netaip įkaitusią atmosferą," kaip tai išsireiškė valdiški tarpininkai.

Columbus, Ohio, Westinghouse fabrike unija įspėjo, kad 2,000 streikierių bandys sulaukyti 200 streiklaužių, kurie nutarė grįžti į darbą. Newarkas. — New Jersey CIO pirmininkas Paul Krebs atsikreipė į gubernatorių Meynerį, ragindamas ką nors daryti, kad neleisti daktarams paversti Salko skiepijamą pelno orgija.

Komunistas vadovaujas marokiečiams partizanams
Rabatas. — Francūzai skelbia, kad vienam marokiečių partizanų būriui vadovauja Mohamed el Khabučis, marokietis, kuris esąs komunistas. Esą, jis buvo karininku francūzų armijoje Vietname, pateko į vietinų belaisvę ir ten tapo komunistu, o paskui grįžo Marokan. Jis turis po savo komanda apie 2,000 partizanų, kurie veikia Rifų kalnuose.

Oslo. — Policija sako, kad bombos sprogimą Tarybų Sąjungos ambasadoje pravedė penki jauni vaikėzai, kuriems visas reikalas buvo žaismas, o ne rimtas politinis pasikėsinimas. Jie naudojo namų darbo primitvišką bombą. Niekas nenukentėjo.

Helsinkis. — Tarybų Sąjunga siunčia Suomijai \$30,000 vertės įrankių ir instrumentų tyrinėjimui vėžio. Ta dovana pasiūsta pagerbiant Suomijos prezidentą, kuriam sukako 85 metai amžiaus.

ORAS NEW YORKE
Šalta, temperatūra tarp 25 ir 30 laipsnių.

Keliai, takeliai į mokyklą

(Pabaiga)

Vos Aravičius pabaigė ir komisijos pirmininkė sužėrė bilietus įkrūva, įėjo Vacys Lapinskas.

—Jau kitą kartą reikės mums eiti pas mokinius į namus egzaminuoti. Na, trauk —paskui pasikalbėsime.

Vacys atsakinėja visiškai sąmoningai ir gerai. Daug geriau negu pirmieji trys. Rūstūs egzaminuotojų veidai nejučiomis nušvinta.

—Tai kodėl neatėjai laiku? —visai nebeįtikėtai paklausia.

Ir staiga berniuko akys pripildė ašarų, suvirpa apatinė lūpa, jis nusisuka, pabraukia per akis marškinių rankovę.

—Mama neišleido. Mūsų kieme kūrė prieš pietus —reikėjo padėti.

Žinoma, čia jau reikia barti mamą, o ne vaiką. Juoba, kad Lapinskui ir mokslo metu dažnai netenka ateiti į klasię: tėvai siūnėia į mišką malūną, į malūną, bulvių kasti... Klasiėje, laukdami diktanto, nerimauja penktokai. Iš trijų lygiagrečių klasių jų čia atėjo tik trejetas, bet tai nereikia, kad penktosios aukštesnės pažangumas. Priešingai. Dvylika mokinių yra likę antrieiems metams, o iš septynių pataisinių keturi visi šandien nepasirodė.

Direktorius Liudas Kilmannas ne juokais susirūpinęs. Ar tai girdėta?

—Klausyk, Monika, —sako jis, mokytojai Tarasevičiūtei, —pati, kaip matematikė, šandien truputį laisvesnė. Nueltum pažūrėti, kas ten su tais vaikais —serga, ar ką?

—Kad tik jie nesirgtų, —mosteli ranka Monika, bet klusniai pasuka į duris.

Dienų dienas svilina saulė. Miroslaviečiai seniai nematė lietaus. Visas miesteliukas apneštas dulkėmis, pakelės medžiai ir žolė visiškai pilki. Žieminių jaukuose nebesimato: šiemet net atsilikęs "Miroslavo" kolūkis juos suvežė laiku. Kad jis kaip nors išbristų iš atsilikimo. Kai darbadienis liesas, tai visuomet atsiranda daug kolūkiečių, kurie neina dirbti "už dyką." Vazinėja, po miestus, spekuliuoja. Net ir vaikai, kurie nenori leisti į mokyklą.

Kelelis vingiuoja, kopija aukštyn, o nuo tos aukštumėlės atsigręžus —visas Miroslavas kaip ant delno. Pakrastyje —sviesus rausvas mokyklos pastatas, dar visai naujas, tačiau statytas septynmetei ir per ankštus iki 480 mokinių išaugusiai vidurinei. Todėl jis pavirto "centriniais rūmais," o dalis klasių sutalpintos trijuose papildomuose namuose. Dar viename name —internatas. Visas mokyklos miestas! Įvedus privačią septynmetį mokymą, smarkiai padidėjo mokinių skaičius. Jaunimas veržiasi į mokslo, trokšta žinių. Tačiau tas pats privalomojo mokymo įvedimas lyg projektorius nušvietė kai kurias kapitalizmo liekanas labiausiai atsilikusių žmonių sąmonėje.

Kazio Matulionio sodyba. Kiemas aptvertas stipria tvora, o jo viduryje dulkėse knaisiojasi kolūkiečiai. Susikišęs rankas į kelnių kišenę, nudelbęs galvą, apaugusi tankiais, į šepetį panašiais plaukais, tingiai vaikalojoja paauglys. Suloja šuo, jis pakelia galvą, pažūri ir keliuką ir, pamatęs ateinančią mokytoją, labai gyvai smurkšteli trobon. Vartai užrasti. Kol Tarasevičiūtė juos pakelia, kieme pasirodo ir Matulionienė. Sustoja vidury kiemo truputį suglumusi, pasisveikina.

—Ar tai dėl Prano? Vajekiau! Tai nėra gero iš to vaiko. Kryželis tikras visiems. Nors aš jam pamotė, nenorin labai jį pamotė, ale kad ir

tėvo visai neklauso. Ji pastato tuščią kibirą žemėn ir lygina ranka nešvarios prikyštės kraštą.

—Prana, eik šen, kur įlindai! —šaukia pasisukusi į duris. —Mokytoja pas tave atėjo.

O pati stovi vietoje ir nei vidun viešnia kviečia, nei suolelį išneša atsisėsti.

Mokinys pirmiau kyšteli galvą, pagaliau išlenda ir pats. Žengia pora žingsnių, sustoja.

—Pasveikinti reikia. Prana, —sako mokytoja.—Laba diena.

—Laba.

—Kodėl tu šiandien neatėjai į egzaminą?

Pamotė pliaukšteli rankomis:

—Vai, tai gražiausia. Nieko ir nežinojom, kad jau šiandien laikyti.

Pranas stovi ant vienos kojos, o kitos nykščių braižo dulkėse ratukus.

—Man draugas sakė, kad bus dvidešimt penktą, o šiandien tik dvidešimta. Aš skelbimą skaičiau, man irgi pasirodė...

Kai viešnia ima raginti nueiti mokyklon nors pavėluotai, vaikas trumpai atkerta: —O man jau penkiolika metų seniai suėjo. Nebe-reikia.

Už nugarų pasigirsta žemas vyriskas bosas. Kalbantieji atsiskula. Tai pats tėvas prabilo. Jis, pasirodo, ne kolūkiečio laukuose, o apie namus sukiojasi. Šalia daržinės, už kokių trisdešimties metrų nuo visų, jis susiranda kaladę ir atsiseđa pavėsyje. Paskui rėkia per visą kiemą:

—Pasiustumėt su tokia tvarka ir su tokia mokykla! Aš jau ne vieną pagali į to vaiko nugarą sulaužiau, ir tai negelbsti, o jūs ten su jais, kaip su lėliukais... Eini pro šalį —triuškamas. Nei tau kepurės nuvožia susitkę, nei tau pagarbos jokios. Kaip jūs ir mokinat juos! Tokius tai tik paklūpdei ant žvyro, ir rankas po plytą, iškelti aukštyr ir tegul laiko. Tada gal ir išaugtų žmonės, o dabar —kas iš jų!..

—Mes su mokiniais gražiuoju, —prieštarauja mokytoja. —Ir ne tokie jau jie blogi, kaip nusakote. Štai, jūsiškis tai iš tiesų nelabai mandagus, bet ir tai gero žodžio paklauso.

—Nesakykit! Aš irgi nekvailas. Arklį visada pirmiausia paglostau. Na, bet jeigu priešinasi, tai jau šeriu į sprandą. Gyvulus gyvuliui nelygu, taip ir vaikai: vieną gražumu, o kitą bizūnu...

Pranas stovi nudelbęs akis, užsispyręs. Atrodo, ir jis gėdisi tėvo žodžių.

—Gi kad ir su tais mokslais dabar, teisybę pasakius... —jisertipia pamotė. —Kad patsai imtųsi, o dabar... Visur pilna tų mokyty —nelabai ir gausi švaresnio darbo, klases užbaigęs. Kad jau žmogus į tai nelinkęs —tai ką padarysi...

Mokytoja ne pirmą kartą girdi panašias kalbas ir ne pirmą kartą aiškina tėvams didelę mokslo reikšmę. Ji negalėtų pasakyti, kad mokytojų pastangos ir žodžiai nuėina vėjais, tačiau ji taip pat žino, kad pas kai kuriuos tėvus dar reikis nueiti daug kartų ir daug kartų reikis jiems aiškinti ir šviesti.

Praėjusiais mokslo metais šį rudens mokyklos nelaukė 21 vaikas, daugiausia penktokai. Atseit, pradinę baigę, į "baltarankius - neišeis," o namie jie jau parankūs šen ten pasisūstę, padirbėti. Tik didelių viso mokytojų kolektyvo pastangų dėka šie mokiniai vargais negalais buvo sukviesti mokyti. Nors menkas tas jų mokymasis! Pavaišėjojo bėlis mėnesius pa-

vasarį tie patys vėl iškriko: kas daug nepatinkamų pažymių prisirinkęs —vis tiek liksiąs, kam neatidėliotini darbai namie. Ar sulaukysi, jei daugiau niekas —nei vykdomasis komitetas, nei kolūkis nesiima šio reikalo tvarkyti.

Štai tėvai Česlovo Baziukevičiaus neleido į mokyklą todėl, kad "neturi kuo aprenkti." O gyvena visai pasiturinčiai, šeimos —tik keturi žmonės. Pakalbini tėvą, atsako:

—Kad iš mano vaiko juokytų, tyčiotų kiti! Namie —ką beapvilka, tas gerai, o į žmones išleisti reikia kaip pridera.

Taigi, Česlovas dieną ėjo, dvi dienas nėjo. Berods, mokytojai dažniau eidavo pas jį raginti, negu jis —mokyti. Liko antrieiems metams. Kiek reikis šiais metais pasidarbauti su Baziukevičiais, kad sūnus neliktų ir tretiesiems!

Beje, yra ir tokių, kurie jau trečius metus penktokai. Ar net ketvirtus! Sunku ir atskaičiuoti, kada iš tikrųjų

pradėjo "mokslus" Pranas Bakūnas. Vieną rudens ėjo, bet blogai mokėsi, todėl nuo vidurio metų. Sekančius mokėsi namie. Ar sulaukysi, jei daugiau niekas —nei vykdomasis komitetas, nei kolūkis nesiima šio reikalo tvarkyti.

Štai tėvai Česlovo Baziukevičiaus neleido į mokyklą todėl, kad "neturi kuo aprenkti." O gyvena visai pasiturinčiai, šeimos —tik keturi žmonės. Pakalbini tėvą, atsako:

—Kad iš mano vaiko juokytų, tyčiotų kiti! Namie —ką beapvilka, tas gerai, o į žmones išleisti reikia kaip pridera.

Taigi, Česlovas dieną ėjo, dvi dienas nėjo. Berods, mokytojai dažniau eidavo pas jį raginti, negu jis —mokyti. Liko antrieiems metams. Kiek reikis šiais metais pasidarbauti su Baziukevičiais, kad sūnus neliktų ir tretiesiems!

Beje, yra ir tokių, kurie jau trečius metus penktokai. Ar net ketvirtus! Sunku ir atskaičiuoti, kada iš tikrųjų

dagoginio instituto lietuvių kalbos ir literatūros fakultetą, tačiau nepanoro vykti į Miroslavą. Kur kas geriau jam Daugose, arčiau tėviškės. Ir įsitaisė jis ne mokykloje, o švietimo skyriuje inspektoriūm. O Miroslave trūko dėstytojų vienuoliktai klasei. Iš-tisus metus turėjo kasdien važinėti iš Alytaus mokytojas...

Rugsėjo pirmoji. Nenu-trūkštama grove plaukia į mokyklą jaunimas. Visais keliais keleliais iš užkampio sodybų, iš dzūkiskų pirkuečių klegėdami, džiaugsmingi, ištroškę

žinių, skuba mokiniai. Klasių durys plačiai atvertos, tuojau suskambės akambutis.

Ar jau visi susirinko?

Tarp daugelio kitų uždavinių prieš mokytoją iškyla dar vienas: žiūrėti, stebėti, kad neužželtų nė vienas žakelis iš mokinio namų į mokyklą.

Alytaus rajonas
(Iš "L. ir M.")

Galite patapti Laisvės prieteliu mokėdamas po \$5 mėnesį, iki sumokėsi \$50 metus.

Brockton, Mass.

Viešas pareiškimas

Pranešu visiems draugams ir draugėms, kad aš jau pilnai esu sveikas. Širdingai dėkoju visiems už atjautimą manęs nelaimėje, išreikėtą laiškais, atvirutėmis, už namuose lankymą ir per telefoną linkėjimus. Taip pat dėkuju tiems, kurie mane apgailestavo mintimis.

Labai didelis širdingas ačiū visiems!

George Shimaitis

Laisvės Vajus Gavimui NAUJŲ SKAITYTOJŲ

Prasidėjo 1-mą Dieną Spalio ir tęsis iki Sausio 1 d., 1956

Visus apšvietą ir dienraštį Laisvę branginančius žmones kviečiame į talką gavimui naujų skaitytojų. Prašome stoti į kontestą iš pat pradžių vajaus. Prašome pasidarbauti taip, kad visi jūsų draugai ir pažįstami prenumeruotų LAISVĘ.

Kontestantams Yra Skiriamos Pinigais Sekamos Dovanos:
1-ma \$50, 2-ra \$40, 3-čia \$35, 4-ta \$30, 5-ta \$25, 6-ta \$20, 7-ta \$15, 8-ta \$12, 9-ta \$10, ir 10-ta \$5

Prašome visų Laisvės skaitytojų padėti savo kolonijų vartininkams gauti naujų skaitytojų, padėkite jiems laimėti vieną iš aukščiau nurodytų dovanų. Kalbinkite savo draugus ir pažįstamus užsisakyti Laisvę.

Visų Esančių Laisvės Skaitytojų Prašome Gauti Nors Po Vieną Naują Skaitytoją

Kuriems aplinkybės nedaleidžia dalyvauti konteste, tai prašome pasirūpinti gauti nors po vieną naują skaitytoją laike šio vajaus. Kadangi yra daug vartininkų, kurie gauna po keliolika skaitytojų, tai po vieną, aišku, gali gauti kiekvienas asmuo. Pasirūpinkite tuom taip labai svarbiu reikalu.

Užtikrinkim Laisvės g yvavimą 1956 metams

Visuose lietuvių centruose prašome organizacijų veikėjų ruošti pramogas Laisvės paramai. Su įėjomis už prenumeratas, uždarbiais nuo parengimų ir aukomis turime savo dienraščiu sukelti tinkamą budžetą išsilikymui 1956-ais metais.

Stokite į Eiles Laisvės Prietelių

Nuolat dirbantieji ir apšvietą branginantieji asmenys yra prašomi stoti į Laisvės Prietelių eiles, prisidėti su \$50 į metus išsilikymui Laisvės dienraščiu. Galite mokėti po \$5 į mėnesį iki sumokėsite visą \$50. Kurie neišgalite įstoti į Laisvės Prietelių eiles, aukokite kiek išgalėdami. Visokia parama dienraščiu bus labai įvertinta. Rūpinkimės visi, kad išsilikyti dienraštį.

Laisvės vajus yra reikalas visų apšvietą branginančių žmonių

Tuojau stokime į darbą verbavimui naujų skaitytojų, rinkime aukas ir ruoškime pramogą sukėlimui Laisvei budžeto 1956 metams. Kurie negali prisidėti darbu ir gerai pasilaiko finansiniai, tai jie turėtų stambesnis dovanomis parenti Laisvę.

Rašydami vajaus reikalais adresuokite sekamai:

LAISVĖ

110-12 Atlantic Ave., Richmond Hill 19, N. Y.

South Boston, Mass.

BALIUS

Rengia Amerikos Lietuvių Piliiečių Klubas, įvyks

Sekmad., Gruodžio 4 Dec.

Taipgi bus gerų gospadinių puikiai pagaminti pietūs. Apart gerų valgių bus dar ir ko daugiau.

Baliaus vieta, 318 Broadway

Prasidės Lygiai 4-tą Valandą Popiet

Harrison-Kearney, N. J.

Pokilis Pagerbimui Seno Veikėjo

Jurgio Meškeliuno

Jurgis Meškeliūnas gyvena Newark, N. J., ir jis jau turi 82 metus amžiaus. Per daugelį metų pasižymėjęs kaip literatūros platintojas. Todėl harrisoniečiai rengia jo pagerbimui parę.

Tas pokilis įvyks sekmdienį

Gruodžio 4 December

Prasidės 5-tą valandą popiet

Bus gerų užkandžių ir malonių pasimatymų. Kviečiame visus atsilankyti pasilinksinti ir pagerbti ilgametį visuomenininką.

Prašome įsitęmyti vietą:

Labor Lyceum,
15-17 Ann St., Harrison, N. J.

Visus prašome pribūti nurodytu laiku, nes visi kartu pradėsime parę.

Švieskimės

ILGI ŽIEMOS VAKARAI VERKDAMI PRASO KNYGŲ, ypač tu, kurios parduodamos už visai žmoniška kainą ir kurias pradėję skaityti, skaitys neatsilivėdamas, kol pabaigsi. \$15.00 VERTĖS KNYGŲ DABAR TIK UŽ \$5.00! Tuoj kišk penkinukę į vokią ir siusk, nes tokia progą atsitinka rečiau, nei aukso klodų suradimas.

SAULĖS ROSTYBĖ (romanas) sako: skaitai mane, nes myli, o nemylėti negali, kada mane skaitai. 311 pusl., kaina \$3.00.

ČIKAGOS SESELIAI (novelės) sako: skaitai mane, nes aš padariau tau gyvenimą baisesnį, negu pats gyvenimas padarytų. 316 pusl., kaina \$3.00. Ilustruota.

SIRDIES ROMAI (romanas) sako: tik tada vaikščiosi širdies rūmuose ir juos tikrai pažinsi, kada mane skaitysi. 449 pusl., kaina \$4.00. Ilustruota.

ŠLIUPTARNIAI (Amerikos lietuvių gyvenimo knyga) sako: tik mane skaitydama matysi: lietuvių tautos trečiojos dalies darbų, vargus, kančias, mopeklus, kultūrą ir tautinį išlikimą. 632 pusl., kietai viršeliai, kaina tik \$3.00!

VISOS 4 KNYGŲ SYKIU tik už \$5.00! Persiuntimo kaštus apmokame. Rašykite: Dr. ALG. MARGERIS, 3825 S. Halsted St., Chicago 8, Ill.

P. S. Puikiausia Kalėdų dovana — šitos knygos.

Cleveland, Ohio

Zieminių švenčių sezonas, rodos, jau čia pat, bet pirmo dar turėsime visą eilę svarbių metinių susirinkimų, taipgi dar keletą pažmonių. Susirinkimai yra svarbūs tuo, kad juose reikės išrinkti kuopų valdybas sekantiems metams, nuo kurių, kaip žinoma, daug priklauso visos kuopų veikimas sekantiems metams, todėl pageidaujama, kad visi tų kuopų nariai dalyvautų.

LDS 55 kuopos susirinkimas įvyks gruodžio 7 d., 7:30 val. vakare.

LLD 190 kuopos susirinkimas įvyks gruodžio 15 d. Kaip visuomet, taip ir šiomet metinis susirinkimas bus su vaišėmis. Visi nariai kviečiami dalyvauti. Be to, dar ne visi 190 kuopos nariai pasiėmė vėliausią knygą, "Pasakojimai iš Istorijos," tai atsilankę pasimsite.

Taipgi turėsime dar sekamas pramogas:

Liet. Moterų Klubu pramoga gruodžio 10 d.,

LDS veikėjų pagerbimo banketas įvyks gruodžio 17 d. su atžymėjimu 25 metų LDS gyvavimo jubiliejus.

Šie visi įvykiai atsibus LDS klubo svetainėje, 9305 St. Clair Ave. Tikėtus banketui malonėkite įsigyti iš anksto. Jų galite gauti LDS klube. Kaina \$1.25 asmeniui. Rengia LDS 4-toji Apskritis.

J. Zebrys

Wilkes-Barre, Pa.

Pasėkmingas buvo LLD 43 kuopos susirinkimas. Jis įvyko lapkričio 13 d.

Po kelių metų snūduriavimo, pagaliau, progresyviai wilkesbarrečiai pradeda atbusti, ką liūdią ir šis susirinkimas. Buvusios kalbos, kad negalima susirinkimų susaukti, neteisingos, nes kaip tik laikraštyje susirinkimas buvo paskelbtas, jis ir įvyko. Tiesa, susirinkimas nebuvo skaitlingas, bet svarbu, kad jis įvyko. Svarbu dar ir dėl to, kad draugė K. su sekr. S., gerai pagalvoję, prisiminę, kad šiai organizacijai su k a n k a 40 metų nuo jos įsikūrimo, ir kad ši organizacija per tą laiką labai daug gražių ir kultūrisčių darbų yra atlikusi. Na, ir visa tai prisiminus, būtų didžiausias nusidėjimas, jei leistume šiai kuopai mirti arba pasugvely merdėti. Meskiame iš galvų šitokius įsivaizdavimus, kaip ve: perseni jau esame, jau nieko veikti negalime.

Tai tiesa, kad senstame, bet netiesa, kad nieko veikti jau negalime; jei tik norime, tai ir galime.

Kad mes senstame, tai aišku, bet ir mūsų ši brangi organizacija neatsilieka; štai jau ir pasiekė 40 metų amžiaus, o tuo metu turime didžiulius, kad kartu su ja mes vis dar galime žengti pirmyn.

Tiesa, šiame susirinkime nieko konkretaus nenutarta, bet nutarta tuojau kitą susirinkimą turėti, kuriame manoma tinkamai persitvarkyti ir ateičiai tinkamus planus nutiesti.

Todėl, brangūs LLD 43 kuopos nariai, kai sekantis susirinkimas bus paskelbtas, malonėkite visi jame būti, nes bus labai svarbių reikalų apsvartymui. Kaip antai: kuopos persitvarkymas, į centrą duoklių sumokėjimas, išdo su tvarkymas ir mūsų organizacijos 40 metų sukakties reikalas.

Taigi, kaip matote, turime keturis svarbius punktus apkalbėjimui. Ir jeigu mes šiuos punktus tinkamai išspręsim, tai galėsime pasididžiuoti, kad esame verti šios organizacijos veteranų vardo.

Senas Narys

New Yorko ir Apiešlinkės Žinios

Bus pagerbti žymūs žmonės

Sekamą šeštadienį, gruodžia 3 d., Yugoslav-American svetainėje, Manhattane, įvyks didelis, saunus banketas pagerbimui keturių žymių amerikiečių — vyskupo Arthur W. Moulton, prof. Louis Pettibone Smith, kun. Kenneth Ripley Forbes ir Mr. George P. Murphy, Jr.

Už ką jie bus pagerbti? Vyriausiai už tai, kad per ilgą laiką jie energingai gyne sveturgimiu nepiliečių teises — tų nepiliečių, kuriuos reakcija puola, persekioja.

Banketą rengia Amerikinis Komitetas Sveturgimiams Ginti.

Į banketą įžanga vienam asmeniui \$5.00. Jis prasidės 8 val. vak.

Kuriems tik leidžia laikas—dalyvaukite.

LDS kuopų delegatams

Gerbiamieji LDS kuopų delegatai, tie, kurie esate išrinkti dalyvauti LDS Trečios Apskritis metinėje konferencijoje, įvyksiančioje šį sekmadienį, gruodžio 4-ą, 10-ą val. ryte, Klubu patalpose, 408 Court St., Elizabethport, N. J., būkite laiku. Konferenciją pradėsime laiku, tai bus proga anksčiau ją užbaigti.

Tie, kurie vyksite traukiniais iš New Yorko New Jersey Central geležinkelio, būkite New Yorke prieš 9-ą val. ant Liberty ir Cortland St., kad gavus traukinį laiku. Nevažiukite nuo 33-ios gatvės Pennsylvanijos stoties. Tas traukinys nestoja Elizabethporte.

Apskritis Valdyba

Waterbury, Conn.

Kas įvyko rugpiūčio 19 ir dabar?

Net baisu, kai pagalvoji apie tą viską, kas įvyko rugpiūčio 19 d. anksit rytą, kiek potvynis Connecticut valstijoje pridarė nuostolių! Žmonių gyvybių pasiėmė apie 72, o kiek gyvenamų namų nuplauta! Sunku tą viską apipasaoti. Vietomis yra viskas sulyginta. Atrodo, kad ten nėra namų. Daug geležinkelių bėgių ir tiltų nuplauta ir daug visokių daiktų sugadinta. Sunku ir suskaičiuoti tą viską! Tai pagaminti emė daug laiko ir pinigų, o sunaikinti emė tikrai kelias valandas. Daugelio žmonių viso gyvenimo sutau-pą nusinešė. Ar tai ne žiaurus dalykas?

Paimkime pavyzdin tiktai Riverside gatvę, kur gyvena didelė dauguma lietuvių. Nu-nešta 17 gyvenamų namų ir virš 20 žmonių, bet ne visi dar surasti. Iš viso skaito 27 yra prapuolę. Iš gyvųjų tarpo daugelis jau pasitaisė stabas ir gyvena; biznieriiai atsidarė-gė biznio vietas ir atidarė biznius. Žiūrint iš šalies, vietomis didelė pažanga padaryta nuo rugpiūčio 19 d. iki dabartinio laiko, bet yra vietų, kur nėra padaryta jokios pažangos ir gal negreitai bus.

Serga M. Danisevičienė. Randasi Waterburio ligoninėje. Kuriems laikas leidžia, aplankykite ligonę.

Linkiu jai greitai pasveikti ir sugrįžti pas savuosius.

F. Andriulienė susitokė su Strakausku. Linkiu naujave-džiams smagiai praleisti me-čaus mėnesį ir ilgo gražaus gyvenimo!

Vilkaviškis

Kultūrinio Centro šventė praėjo sėkmingai

Lapkričio 26-ą įvykęs Lietuvos Bendrovės dalininkų suvažiavimas, kaip ir visuomet, praėjo draugingoje nuotaikoje ir nuodabiai. Šėrininkai ir šėrininkų atstovai atidžiai iš klausė direktorių ir vedėjo pranešimus.

Diskusuojant raportus kalbėjo nemažas skaičius šėrininkų. Neturėjau laiko iš-klausyti visų kalbas, tad ne-žymėsiu nė vienos. Užteks priminti, kad tie, kuriuos gir-dėjau, pateikė gerų patarimų, parodė gero, sveiko entuziaz-mo įstaigos gerovei.

Išklausė pranešimo, kad na-mė įvestas aliejinis šildymas ir apie jo įvedimo didelį iš-kaštį, šėrininkai (įskaitant ir iš anksto gautus sveikinimus) sudėjo virš \$1,200 biloms iš-mokėti. Keli įsirašė į garbės

narius arba įrašė savo miru-sius šeimos narius.

Direktoriams vėl išrinkti dauguma jau buvusiųjų. Vieton tų, kuriuos nebepavyko priprašyti pasilikti ilgiau, su-važiavimas darinko kelis nau-jus.

Direktoriams čia ir nelengva būti. Neužtenka vien tiktai galvosukio, nors šiose parei-kišies ir to nemažai yra. Tos rūšies įstaigoje tenka paau-koti daug valandų ir fiziškam darbu. Nuostabu, kiek daug čia žmonių paaukoja laiko, negaudami už tai nė cento atpildo. Tai dėka to darbo įstaiga gražiai išsilaiko ir dar vis mažina skolas.

Po suvažiavimo įvyko sma-gus ir labai vaisingas banke-tas Auditorijos restorane.

Rep.

Du dideli suvažiavimai

Šį ketvirtadienį New Yorke prasidės du dideli suvažia-vimai. Statler viešbutyje su-sirinks delegatai, kurie atsto-vauja apie 11 milijonų orga-nizuotų darbininkų, kurie priklauso prie AFL.

Ir tik dviejų su puse blokų atstume, Manhattan Centre, atsidarys suvažiavimas, kuriame dele-gatai atstovaus apie penkis milijonus CIO narių.

Tai faktinai bus paskutiniai CIO ir AFL suvažiavimai, nes abiejuose, kaip tai numato-ma, delegatai patvirtins susi-liejimo planus. Delegacijos iš vieno suvažiavimo ateis į ki-

tą, kad pranešti apie nutari-mus, o pirmadienį 71 Regi-ment Armory patalpose, Park Ave. ir 34 gatvėje, atsidarys kitas suvažiavimas: jau su-vienyto AFL-CIO.

Tai bus istorinis momentas Amerikos darbo unijų istori-joje, bet nurodoma, kad tai dar nėra pilna unijinio judėj-i-mo vienybė: reikia atsiminti, kad užu suvienytos organiz-a-cijos ribų pasilieka angliaka-sia, geležinkeliniai ir pa-žangieji vadovaujami lieji-kai (Mine-Mill), elektros reik-menų darbininkai (UE), va-karinio pakraščio uostininkai ir eilė kitų unijų.

Jos tikisi apkelti pasaulį pėsčiomis

Iš vakarų į New Yorką at-vyko Mrs. Mary Cummings, 58 metų, ir jos duklė Merri-ly, 34 m. Jos sako, kad jos išėjo pamatyti pasaulį kai kur eidamos pėsčios, kitur pri-puolamai pavežamos. Sakė, kad jos nesiskubina. Tam pasidjrusios porą ar dau-giau metų laiko.

Žinoma, per vandenį turės plaukti laivais, užsimokant lai-vo bilietą. O sauszemiu no-rinčios vaikščioti. Gretą kitų kraštų, nori matyti ir Rusiją.

Atsidaro naujasis tunelio ruožtas

Gruodžio 1-ą iškilmingomis apeigomis bus atidarytas nau-jas subways tunelių ruožtas. Jis nėra ilgas, tiktai 3,700 pėdų, bet svarbus, pagreitins traukinių kursavimą tarp Queens ir Manhattan. Queens gale jis sieks BMT 60th St. tunelį, o kitame gale išves į Independent Plaza stotį. Kai-navo 11 milijonų dolerių.

Kelių linijų keleiviams tuo-mi panaikins persėdinėjimus ir lipinėjimus laiptais.

Laivakroviai veiks su tymsteriais bendrai

New Yorke, Statler Hotel, lapkričio 27-ą vykdė bendrą posėdį laivakrovių ir išvežio-tojų unijų viršininkai. Tame posėdyje jie pasirašė vieni ki-tiems pagalbos sutartį.

Tuojuo po posėdžio paskel-bė, kad nepriklausoma Inter-national Longshoremen's As-sociation ir AFL Teamsters bendrai patikrins padėtį uos-tuose New Yorke, New Or-leans ir Toronto. Pirmiausias to tikslas esąs nustatyti, kiek prekių vežama ir kraunama nepriklausančių unijoje as-menų darbu.

Vėliau pirktos eglaitės saugesnės

Gaisrų komisijonierius Ed-ward F. Cavanagh Jr. patari-ria newyorkiečiams vėliau pirkti kalėdines eglaites. Jo aiškinimas yra toks:

Kuo vėliau eglaitė perkama, tuo ji šviežesnė. Gali būti, kad ji ilgokai stovėjo nukirsta, bet visvien radosi lauke ir todėl paliko žalesnė. Bet jeigu perkate eglaitę anksti ir ją ilgokai laikote namie, ji darosi sausa. O kuo sausesnė eglaitė, tuomi ji pavojingesnė, nes lengviau užsidega.

Cavanagh sako, kad praei-tą žiemą New Yorke buvo net 14 nemenuk gaisrų nuo eglaičių. Visos eglės, sako jis, pilnos dervos ir lengvai dega, bet sausa eglė yra vie-na greičiausiai degančių me-džiagų. Prie eglaičių, sakė jis, reikia apsieiti labai at-sargiai su ugnimi.

John F. Stanley, 20 m., užsi-mušė su auto smogęs į tilto sieną Yonkerse. Menama, kad jis buvo užmigęs.

Pakeitimas trafiko pasunkino derybas

CIO Transport unijos vir-šininkai sako, kad paskelbi-mas pakeitimo visų Manhat-tan išilginių gatvių važiuoja-momis tik į vieną galą su-trikdė busų darbininkų dery-bas su unija.

Busų kompanijos sako, kad joms daug sumažės keleiviai —kasgi norės eiti du ilgus blokus vieton dabar einamo vieno. Dėl to kompanijos sa-kosi negalėsiančios patenkinti unijos reikalavimų. Derybos nutrūko. Gruodžio 1-ą gali prasidėti streikas jei nebus susiderėta.

Streikas paliestų apie 6,500 darbininkų ir apie 3,500,000 vartojančių tas linijas.

Unija pripažįsta, kad pakei-timas gatvių važiuojamo-si viena puse tikrai su-mažins skaičių keleivių. Tuo patimi jįsai atims ir darbus maždaug apie 1,000 darbi-ninkų. Tačiau sako, jog kom-panijos nėra taip biednos, kaip jos vaidina. Jos visgi galėtų su unija tartis ir teik-ti šokius tokius pagerinimus.

Padėkite savo vajininkams gauti Laisvės naujų skaitytojų. Laisvės kaina \$8.00 metams.

29 D. SAUSIO JANUARY

Bus labai reikšminga diena Amerikos lietuviams

***

NES 29 SAUSIO ĮVYKS LAISVĖS BENDRO-VĖS DALININKŲ SUVAŽIAVIMAS IR BUS SPRENDŽIAMOJI VALANDA, BŪTENT, AR IŠGALĖSIME LAISVĖ LEISTI DIENRAŠČIU.

***

Po Suvažiavimo Bus Banketas Banketo Bilietas \$3.00. Prašome įsigyti išanksto

Suvažiavimas prasidės 10 val. ryto. Banketo pradžia 6-tą valandą vakare. Suvažiavimas ir banketas bus

Liberty Auditorium

110-06 Atlantic Ave., Richmond Hill, N. Y.

***

Galvokime - Planuokime - Dirbkime Kad Gerai prisirengti Suvažiavimui

***

Kiekvienas Laisvės bendrovės dalininkas turi rūpintis dalyvauti suvažiavime, nes tai bus la-bai reikšmingas suvažiavimas ir nuo jo priklausys Laisvės ateitis.

***

Iki suvažiavimo turime suverbuoti į Laisvės prietelių klubus visus tuos, kurie nori, kad Laisvė eitų dienraščiu. Iki suvažiavimo turi būti atnaujintos visos išsibaigusios prenumera-tos. Iki suvažiavimo Laisvės išdas turi būti ne-mažiau \$10,000. Kai tą atsieksime, tai suvažia-vime lengvai kvėpuodami galėsime paskelbti pa-sauliui, jog Laisvė kaip ėjo dienraščiu taip ir eis!

***

Mūsų metinis banketas taipgi yra labai svarbus punktą dienraščio paramai. Visi arčiau gyve-ntieji Laisvės skaitytojai, visi dalininkai pri-van įsigyti Laisvės bilietą ir dalyvauti bankete.

***

HELP WANTED—FEMALE

REIKALINGOS OPERATORĖS

Patyrusios prie siuvimo moteris-sijonų. Taipgi single, needle op-eratorių ar prie specialių mašinių op-eratorių.

Reikalangi ir prosytojau

MURIEL MFG. CO.

625 Linden St., Bethlehem, Pa.

(228-222)

Darbsti viduramžė namų darbinė-kė; motina dirba. Mylinti vaikams. Geri namai, guolis vietoje. Sa-madieniais nedirba. \$35 į savaitę

Levittown 3-6357

(228-222)

Namų darbininkė. Pilnai priežiū-ma vaikai; biznio pora. Visi įsai-mai. Nuosavas kambarys; nuolatinis darbas. Skambinkite: LO. 3-7288. Ext.5—tarpe 9-5 v. Arba rašykite Mrs. E. Sattloff, 56-24 Ocean St. Bayside, L. I.

(228-222)

Namų Darbininkė. Guolis vietoje Mokytojos namai. Du berniukai lankanti mokyklą. Paprastas vir-mas. Nuolatinis darbas draugi-kuose namuose. Skambinkite po-val. vak. \$40. Bayside 4-3418.

(231-224)

HELP WANTED MALE

Janitor. 2 aukštų apartamentini-ams namai, su daržais, Queens. Valymas daržininkystė ir pataisymai. Nuolatinis darbas. Gaus ir apartamentų. MATHEWS, 53-05 Roosevelt Ave. Woodside, N. Y.

(232-224)

GELEŽIES DARBININKAS—mechanikas su patyrimu; priėmimo, specialiai užsakytai orderiai. WIRE FRAME SHOP 518 W. 51st St. J.C. 6-3390

(228-222)

Caretaker-Janitor. 2 aukštų apartamentiniai namai, su daržais, Queens. Valymas, daržininkystė, pataisymai, nuolatinis darbas. Gaus ir apartamentų. MATHEWS, 53-05 Roosevelt Ave., Woodside, N. Y.

(232-222)

REAL ESTATE

Parduoda savininkas, residential section. Greenpoint. 4 šeimų namas, kambarių apartamentai su voniomis. Greitam pardavimui tiktai \$9,000. Dėl daugiau informacijų skambinkite.

Stagg 2-5974 arba GL. 4-1732

(226-222)

BUSINESS OPPORTUNITIES

Valymo ir Kriaučiavimo biznis pardavimui. Geras biznis. Apleičiamas miestas. \$600. DE. 5-6400.

(230-222)

Tai degtinė!

Jersey miestelyje Fairview ginkluotų vyrų grupė suėmė tractor-trailerio sargą. Jį sūrišo, pasiguldė tame pat trai-leryje ant asos nuvežė į Jersey City, išmetė tuščioje Pennsylvanija geležinkelio prekių je vagonų stotyje. Patys nuvažiuo tuo traileriu, kuriam sukrauta buvę \$81,600 vertės degtinės.

TONY'S

UP-TO-DATE BARBER SHOP ANTANAS LEIMONAS Savininkas 306 UNION AVENUE BROOKLYN, N. Y. Gerai Patyres Barberis

MATTHEW A. BUYUS

(BUYUSKAS) LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS 426 Lafayette St Newark 5, N. J. Market 2-5172